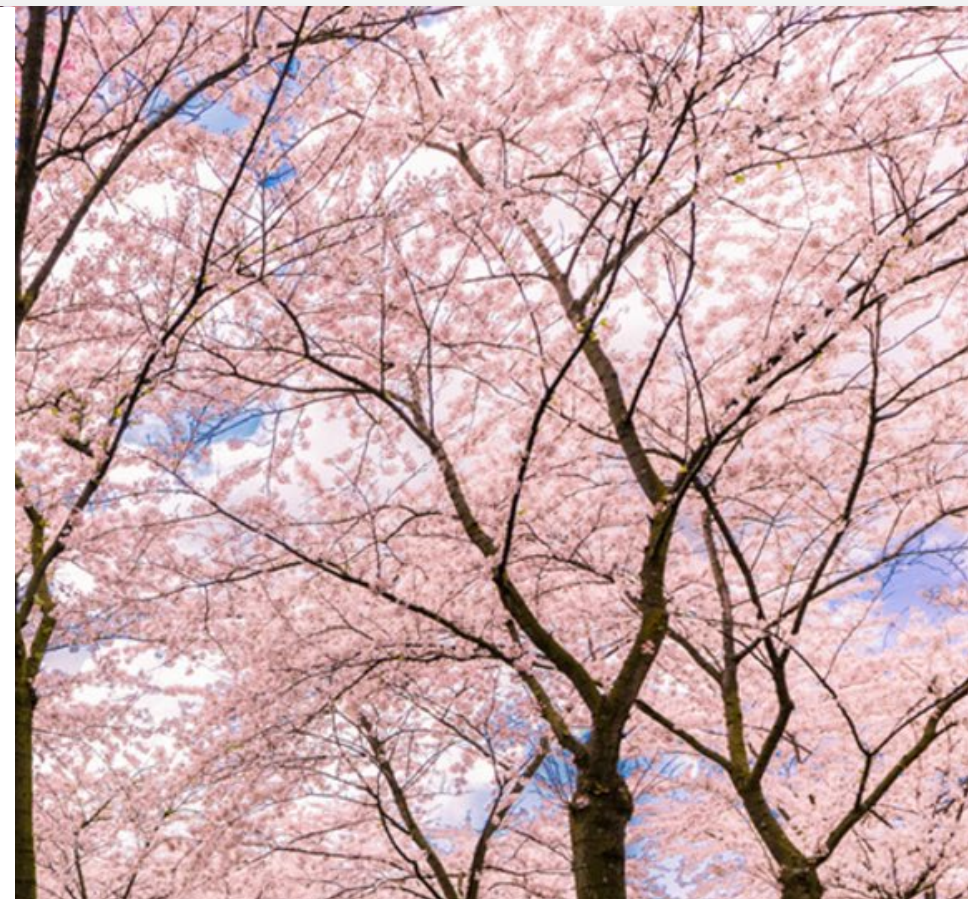

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Concept Accountantsverslag 2024 Gemeente Amstelveen

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
 mei 2025

 Aanbiedingsbrief Onze kernboodschappen Onze conclusies Speerpunten Uitkomsten controle 2024 Jaarverslag Onze samenwerking Bijlagen

Aanbiedingsbrief

Gemeente Amstelveen

T.a.v. de raad en het college van burgemeester en wethouders

Laan Nieuwer-Amstel 1

1182 JR Amstelveen

X mei 2025

Referentie: NLE00030059.1.1

Geachte leden van de raad en het college,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat wij hebben opgesteld in het kader van onze opdracht om de jaarrekening 2024 inclusief de rechtmatigheidsverantwoording (de 'jaarrekening') van Gemeente Amstelveen te controleren. We hebben de controle uitgevoerd in overeenstemming met ons controleplan van 6 november 2024 en daarbij rekening gehouden met de aanpassingen in de kadernota rechtmatigheid en de bijbehorende Audit Alert van de NBA.

Ons accountantsverslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit onze controle van uw jaarrekening en is met uw ambtelijke organisatie en de portefeuillehouder besproken op 16 april 2025.

Wij bespreken de inhoud van dit verslag tijdens de vergadering van de auditcommissie op 14 mei 2025. Hebt u in de tussentijd nog vragen, neemt u dan gerust contact met ons op.

Wij bedanken u en uw medewerkers voor de medewerking tijdens onze controle.

Hoogachtend,
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. M.J.A. Koedijk RA RE
partner

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop) voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen**
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze kernboodschappen

In dit hoofdstuk hebben we onze kernboodschappen samengevat.

01

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen**
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Dit verslag is opgesteld uitsluitend voor gebruik door de raad en het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Amstelveen. Op dit verslag kan niet door derden worden gesteund aangezien derden niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden en de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid, zorgplicht en/of verantwoordelijkheid jegens andere partijen dan de Gemeente Amstelveen.

Onze kernboodschappen (1/2)

Een goedkeurende controleverklaring

Wij hebben onze accountantscontrole van de jaarrekening 2024 van Gemeente Amstelveen **afgerond**. Wij zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring op het aspect getrouwheid te verstrekken. Daarnaast zijn we voornemens ook een goedkeurend oordeel te verstrekken over de rechtmatigheid van de specifieke uitkeringen. Dit alles onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de raad. Verder geldt dat we geen indicaties van fraude en/of niet-naleving van wet- en regelgeving hebben.

Getrouwheid rechtmatigheidsverantwoording

Het college heeft een verantwoording over rechtmatigheid opgesteld in de jaarrekening en nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. De rechtmatigheidsverantwoording voldoet aan de afspraken die zijn gemaakt met de raad.

De omvangrijkste onrechtmatigheid heeft betrekking op inkopen. In 2024 is €4,1 miljoen van de €188 miljoen aan inkoopuitgaven als onrechtmatig bestempeld. Van de onrechtmatigheden zijn €1,9 miljoen doorlopend uit voorgaande jaren bij 16 leveranciers, terwijl €2,2 miljoen nieuw in 2024 is ontstaan bij 19 leveranciers. Dit betreffen met name inhuurcontracten en (achteraf gezien) homogene inkopen (hetzelfde product/dienst), die vooraf als verschillend zijn ingeschat.

Terugkoppeling op de door u benoemde specifieke thema's

Tijdens de vergadering van de auditcommissie van 16 oktober 2024 hebt u ons speerpunten meegegeven. Over het speerpunt ten aanzien van AI-gebruik binnen de gemeente hebben we gerapporteerd in onze rapportage interim-bevindingen. In dit verslag rapporteren wij over de kwaliteit van projectbeheersing en ontwikkeling van rechtmatigheid in 2024.

Ontwikkelingen in uw gemeente

In het ruimtelijk domein zien we dat de gemeente stappen heeft gezet bij de projecten, zoals De Scheg en Nieuw Legmeer (businesscase en stedenbouwkundig plan door raad goedgekeurd). Hierdoor heeft de gemeente de risico's geactualiseerd en nauwkeuriger kunnen inschatten. Dit heeft geleid tot een toename van de risico's binnen grondexploitaties met €16 miljoen (met name betrekking op Nieuw Legmeer), zoals vermeld in de paragraaf over weerstandsvermogen. Dit heeft niet geleid tot negatieve grondexploitaties, de verliesvoorziening is gelijk gebleven.

De lasten in het sociaal domein nemen toe. De risico-inschatting ten aanzien van sociaal domein zijn meegewogen in het weerstandsvermogen. In 2024 is er een onzekerheid van €185.000 gerapporteerd door de zorgaanbieders ten aanzien van de prestatielevering ten aanzien van zorg in natura.

Binnen de bedrijfsvoering zien we dat de interne beheersing verder kan worden verbeterd. U moet specifiek aandacht geven aan de interne beheersing rondom aanbestedingen.

Overige informatie in uw jaarverslag is consistent met uw jaarrekening

- De jaarrekening en het jaarverslag zijn met elkaar verenigbaar.
- De jaarstukken voldoen aan het BBV.
- Kwaliteit en informatiewaarde van het jaarverslag kan verder worden verbeterd. Er wordt gesproken over activiteiten, maar er wordt geen terugkoppeling gegeven over al dan niet behaalde resultaten en effecten per programma. Wij adviseren daartoe de formulering van de doelstellingen te concretiseren en indicatoren te bepalen die daarop aansluiten.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen**
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Dit verslag is opgesteld uitsluitend voor gebruik door de raad en het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Amstelveen. Op dit verslag kan niet door derden worden gesteund aangezien derden niet op de hoogte zijn van het doel van de werkzaamheden en de resultaten onjuist kunnen interpreteren. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid, zorgplicht en/of verantwoordelijkheid jegens andere partijen dan de Gemeente Amstelveen.

Onze kernboodschappen (2/2)

Financiële positie: de kerngetallen laten een lichte daling zien

De wendbaarheid en weerbaarheid van gemeente Amstelveen is goed. De ratio's ten aanzien van [de financiële positie](#) liggen boven het landelijke gemiddelde. De structurele exploitatieruimte van 10% van de gemeente laat zien dat de structurele lasten door structurele baten worden gedekt. Het voorspellend vermogen van de gemeente Amstelveen kan beter. Er is een trend te zien waaruit blijkt dat Amstelveen een positiever resultaat heeft dan in de bijgestelde begroting.

Samenwerking

De samenwerking met de gemeente Amstelveen is goed verlopen. De gemeente heeft de controle-informatie tijdig en kwalitatief voldoende opgeleverd.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- **Onze conclusies**
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze conclusies

In dit hoofdstuk wordt uitleg gegeven over ons oordeel bij de jaarrekening. Hierin lichten we de geconstateerde fouten en onzekerheden voor de getrouwheid van de verantwoording over de financiële positie en over rechtmatigheid toe.

02

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies**
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Onze conclusies

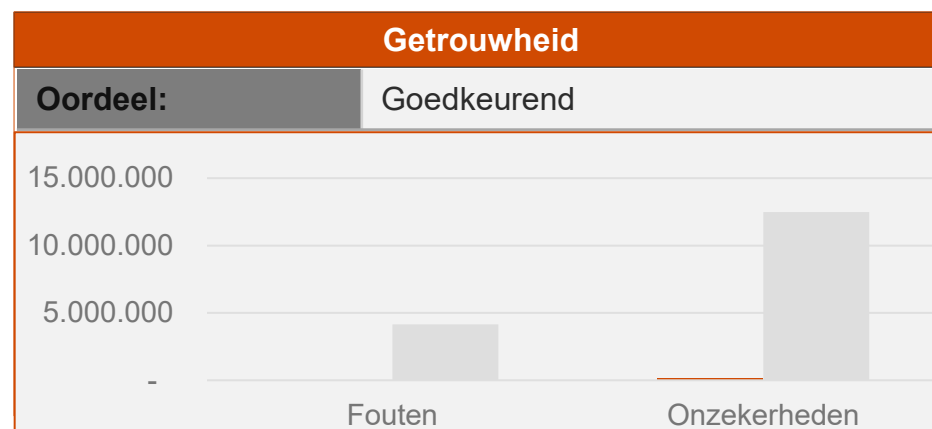
Ons oordeel bij uw jaarstukken 2024 is goedkeurend

Uw jaarrekening geeft een getrouw beeld

Wij hebben onze accountantscontrole van de jaarrekening 2024 van de Gemeente Amstelveen **afgerond**. Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring inzake de getrouwheid van de jaarrekening, waarin ook de rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen, onder het voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door de raad. Wij hebben geen controlebevindingen in de WNT-verantwoording 2024.

Rechtmatigheid specifieke uitkeringen

Wij hebben in onze controleverklaring ook een goedkeurend oordeel verstrekt over de baten en lasten als mede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen.

■ = absoluut bedrag fouten of onzekerheden x €1.000

■ = door u vastgestelde goedkeuringstolerantie x €1.000

Geen fouten / wel onzekerheden geconstateerd in relatie tot getrouwheid

We hebben geen fouten geconstateerd met betrekking tot getrouwheid. De geconstateerde onzekerheden hebben betrekking op sociaal domein van €185.000.

Geen wijzigingen van het controleplan

Ten opzichte van ons controleplan hebben wij geen nieuwe risico's geïdentificeerd.

Overige informatie in uw jaarverslag is consistent met uw jaarrekening

Als accountants zijn wij ervoor verantwoordelijk dat wij in onze controleverklaring verslag uitbrengen over de overige informatie die in het jaarverslag is opgenomen. De overige informatie omvat uw jaarverslag, programmaverslag, de paragrafen en de bijlagen. Wij hebben geen materiële inconsistenties, materiële onjuistheden en/of omissies opgemerkt in de informatie die op grond van het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) moet worden verstrekt.

Geen aanwijzingen of signalen van fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving geïdentificeerd

Tijdens de controle van de jaarrekening 2024 zijn er geen aanwijzingen van materiële fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving onder onze aandacht gekomen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten**

Rechtmatigheid

- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Speerpunten

Bij de uitvoering van de controle kunt u ons specifieke speerpunten meegeven. Dit hebben we met u besproken in de auditcommissievergadering van 16 oktober 2024. In dit hoofdstuk geven we onze bevindingen over die speerpunten.

06

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten**

Rechtmatigheid

Uitkomsten controle 2024

Jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Speerpunt 1

Wat is de kwaliteit van projectbeheersing (van projecten in het fysieke domein en IT) en hoe worden risico's op overschrijdingen geborgd?

Speerpunten van de raad verwerkt in onze controleaanpak

Als raad heeft u ons de volgende speerpunten meegegeven bij de uitvoering van de controle.

- 1) Wat is de kwaliteit van projectbeheersing (van projecten in het fysieke domein en IT) en hoe worden risico's op overschrijdingen geborgd?
- 2) Is er beleid binnen de gemeente om verantwoord gebruik te maken van AI?
- 3) Hoe ontwikkelt de rechtmatigheid van de gemeente in 2024, en hoe wordt deze gemonitord?

Speerpunt 2 hebben we reeds gerapporteerd in onze rapportage interim-bevindingen. In ons accountantsverslag rapporteren wij over speerpunt 1 en speerpunt 3.

Kwaliteit van projectbeheersing – concrete afstemming aan voorkant draagt bij aan transparantie gedurende het project

De AA-organisatie heeft procedures ontwikkeld om projecten te beheersen. Deze processen zijn op hoofdlijnen geformaliseerd en kunnen daardoor tussen afdelingen verschillen. Bij de start van een project moet een projectplan worden opgesteld met een inhoudelijke doelstelling, KPI's, gewenste effecten en het beschikbare budget. Na goedkeuring wordt het projectplan omgezet in een plan van aanpak. Gedurende het project worden inhoudelijke voortgangsnotities opgesteld (periodiciteit en mate van detail verschilt). Na afronding van het project wordt een overdrachtsdocument opgesteld, inclusief een financiële afrekening.

We constateren dat de AA-organisatie niet altijd heeft gewerkt met een voorcalculatie, waardoor een sturingsmechanisme ontbreekt en onvoldoende tussentijds kan worden gemonitord of het project financieel op schema ligt.

In het verleden zijn bijdragen overeengekomen tussen de gemeente Amstelveen en/of gemeente Aalsmeer en de AA-organisatie zonder concrete afspraken over wat geleverd moest worden. Het is daarom van belang om bij de start van een project duidelijke afspraken te maken over wat gerealiseerd moet worden en welke middelen (uren, materialen en overig) daarbij nodig zijn.

Uniforme urenverantwoording noodzakelijk voor projectbeheersing

Voor de doorbelasting van ambtelijke kosten aan producten of projecten in Amstelveen en Aalsmeer wordt door de AA-organisatie een tijdschrijfsysteem gebruikt (gestart in 2024). De AA-organisatie heeft een interne notitie opgesteld met daarin de gestelde eisen opgenomen. De uurtarieven zijn per functie(schaal) berekend en afgestemd. In 2024 hebben niet alle afdelingen consistent tijd geschreven volgens de interne notitie. Afdeling Stedelijke ontwikkeling schrijft integraal uren en autoriseert deze tijd, terwijl medewerkers van afdeling Projecten en Advies alleen directe uren schrijven die niet tijdig worden geautoriseerd. De AA-organisatie geeft aan dat 2024 en (een deel van) 2025 als overgangperiode moet worden gezien om de verandering te kunnen realiseren en heeft aangegeven dat in 2025 de werkwijze verder wordt geïmplementeerd, zodat (uiterlijk) vanaf 2026 uniform conform de notitie tijd wordt geschreven en tijdige autorisatie zal plaatsvinden.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten**

Rechtmatigheid

Uitkomsten controle 2024

Jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Speerpunt 1

Wat is de kwaliteit van projectbeheersing (van projecten in het fysieke domein en IT) en hoe worden risico's op overschrijdingen geborgd?

Samenwerkingsovereenkomst en doorbelasting naar Aalsmeer

In het oorspronkelijke dienstverleningshandvest van Aalsmeer en Amstelveen is de invulling van de centrumregeling voor de ambtelijke samenwerking tussen beide gemeenten vastgelegd (d.d. 12 september 2017). De samenwerking is gebaseerd op kernwaarden zoals wederzijds vertrouwen, gelijkwaardigheid en openheid, samengevat in gerechtvaardigd vertrouwen. Ook is aangegeven dat de AA-organisatie de benodigde maatregelen moet treffen om het opdrachtnemerschap richting Aalsmeer goed in te richten. In oktober 2021 is een nieuw samenwerkingsovereenkomst vastgesteld voor de periode 2022-2026, waarin de effecten van de inrichting van de kernorganisatie van Aalsmeer wordt ingeregeld.

Projecten die zijn opgenomen in de limitatieve lijst worden vanaf 2024 op basis van nacalculatie (geschreven uren) in rekening gebracht. Een effectieve en beheerste urenregistratie is essentieel om als opdrachtnemer verantwoording af te kunnen leggen aan de opdrachtgever. De afdeling P&A heeft echter de urenregistratie nog niet volledig op orde en de afgegeven voorcalculaties zijn deels op basis van verwachte urenbesteding en/of vaste percentages. De doorbelasting is hierdoor voor Aalsmeer nog niet voldoende inzichtelijk, mede omdat een verschillenanalyse ontbreekt. Daarom is afgesproken dat Aalsmeer met betrekking tot de overgangsperiode (2024/2025) een toelichting krijgt van de AA-organisatie op deze doorbelasting inclusief de verschillen met de vorige methodiek. Deze toelichting staat overigens los van de saldobestemming van de openstaande schulden en vorderingen (rekening courant) per 31 december 2024 die door beide gemeentesecretarissen is getekend. Deze bevestiging van de rekening courant staat niet ter discussie.

Periodieke actualisatie van projectvoortgang-en financiële prognose ten aanzien van grondbeleid is noodzakelijk

De kosten en opbrengsten met betrekking tot grondbeleid strekken zich uit over meerdere jaren en zijn financieel significant. Om te waarborgen dat de financiële uitgangspunten correct blijven, is een jaarlijkse actualisatie van de kosten en opbrengsten noodzakelijk. Dit is vastgelegd in de in 2023 door de raad vastgestelde 'Nota Grondbeleid'.

Het afgelopen jaar zijn er kostenstijgingen opgetreden bij enkele exploitaties, zoals De Loeten en De Scheg, voornamelijk op civieltechnisch gebied. Daarnaast laten de financiële resultaten van facilitaire projecten van derden zien dat de gemeente daarop bijlegt.

Op dit moment is het nog onduidelijk of de oorspronkelijke ramingen voor de eigen grondexploitaties en facilitaire projecten niet accuraat genoeg waren, of dat er tegenvallers zijn opgetreden tijdens de uitvoering, of een combinatie van beide. Het advies is om het proces van ramen en actualiseren te evalueren en te beoordelen of en welke optimalisaties mogelijk zijn.

Belang projectbeheersing is groot

Door regelmatig te rapporteren over zowel de financiële realisatie als de inhoudelijke voortgang, kunnen problemen vroegtijdig worden geïdentificeerd en aangepakt. Dit zorgt ervoor dat projecten binnen het budget blijven en de beoogde doelstellingen worden bereikt. Het is cruciaal om rekening te houden met de omvang en complexiteit van een project bij het opstellen van rapportages en voortgangsnotities, zodat de informatie relevant en bruikbaar blijft voor alle betrokkenen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies

Speerpunten

Rechtmatigheid

Uitkomsten controle 2024

Jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Speerpunt 3 (1/2)

De gemeente is beter in control ten aanzien van begrotingsonrechtmatigheden.

In bijgevoegde analyse geven wij inzicht in hoe de onrechtmatigheden zich ten opzichte van vorig jaar heeft ontwikkeld.

Op basis van de Gemeentewet legt het college in 2024 verantwoording af over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties via de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Als uw accountant beoordelen wij de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording (indirect oordeel over de rechtmatigheid) van het college.

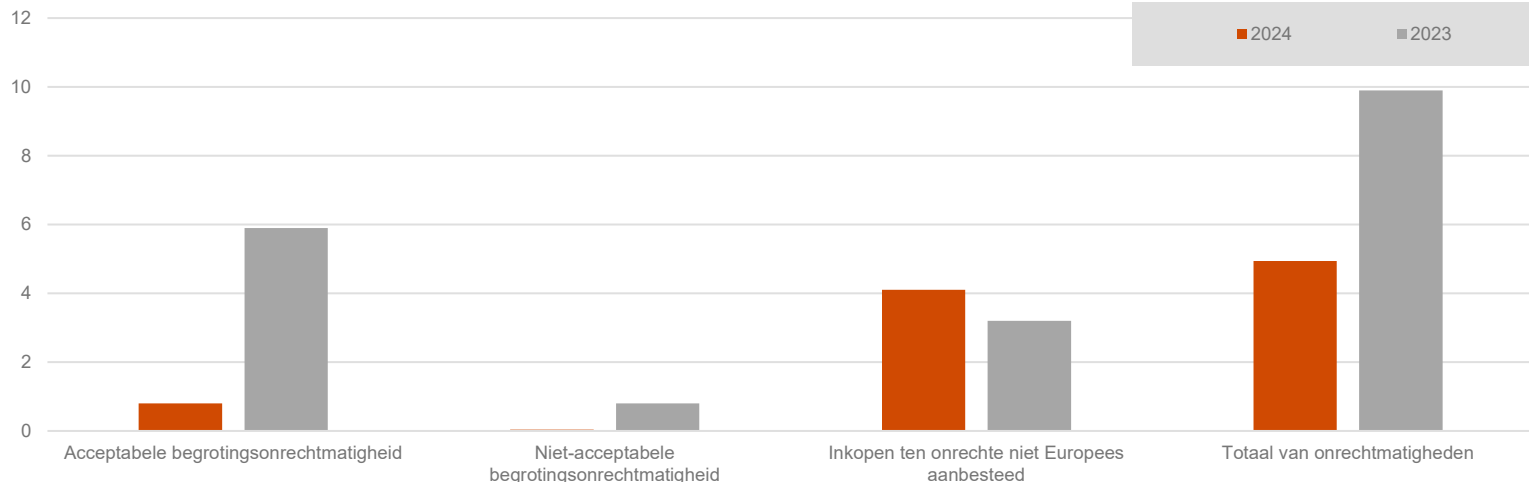
Rechtmatigheidsverantwoording van het college voldoet aan de vereisten

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij de getrouwheid van uw rechtmatigheidsverantwoording vastgesteld en geconstateerd dat de toelichting toereikend is.

Het college heeft voor €4,9 miljoen aan rechtmatigheidsfouten en geen rechtmatigheidsonduidelijkheden opgenomen.

Wij hebben inzicht verkregen in de wijze waarop de rechtmatigheidsverantwoording tot stand komt. Daarnaast hebben wij kennisgenomen van de uitgevoerde werkzaamheden door de VIC en de algemene beheersingsmaatregelen binnen de gemeente Amstelveen. We constateren dat het totaal aan onrechtmatigheden ten opzichte van 2023 is afgenomen. De onrechtmatige inkopen zijn echter wel toegenomen ten opzichte van vorig jaar. De niet acceptabele begrotingsonrechtmatigheden in 2023 bestond uit het overschrijden van investeringsbudgetten (kredieten). De gemeente is beter in control is ten aanzien van begrotingsonrechtmatigheden.

Ontwikkeling van de onrechtmatigheid van de gemeente

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies

Speerpunten

Rechtmatigheid

Uitkomsten controle 2024

Jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Speerpunt 3 (2/2)

De gemeente is beter in control ten aanzien van begrotingsonrechtmatigheden.

Afname begrotingsonrechtmatigheden ten opzichte van 2023

In 2023 zijn begrotingsonrechtmatigheden ontstaan door kostenoverschrijdingen binnen programma's (€2,2 miljoen door dotatie aan voorziening 'Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers' en €3,7 miljoen door uitkeren van energietoelage). Bedragen die hoger zijn dan de geautoriseerde begrotingsposten leiden tot onrechtmatigheid, omdat ze buiten het budgetrecht van de raad tot stand zijn gekomen. Om onrechtmatigheden te voorkomen heeft de gemeente maatregelen geïmplementeerd om realisatie ten opzichte van de begroting te bewaken. Daarnaast heeft de gemeente vastgesteld dat de kredieten en reservemutaties gebaseerd zijn op raadsbesluiten en tijdig verwerkt in de financiële administratie. Deze maatregelen zijn cruciaal voor het waarborgen van de integriteit van de financiële verslaglegging en het voorkomen van toekomstige onrechtmatigheden.

Toename onrechtmatige inkopen ten opzichte van 2023

In 2024 is van een totale inkoopwaarde van €188 miljoen, er €4,1 miljoen (2023: €3,1 miljoen) niet rechtmatig besteed. Een deel van deze onrechtmatigheden (€1,9 miljoen) komen voort uit doorlopende onrechtmatige inkopen uit voorgaande jaren (betreffende 16 leveranciers). Het college heeft zich ingezet om deze contracten te beëindigen, hetgeen eind 2024 voor alle doorlopende onrechtmatigheden is gelukt. Wij adviseren om door te gaan met het stopzetten van onrechtmatige contracten. Daarnaast is in 2024 €2,2 miljoen aan nieuwe onrechtmatigheden ontstaan bij 19 leveranciers. Van het totale onrechtmatige bedrag bestaat ongeveer €2,7 miljoen uit inhuur van personeel, waarbij het geregeld een bewuste keuze was om onrechtmatig te verlengen om de continuïteit van dienstverlening te waarborgen.

Wij adviseren de ingezette monitoring inzake de wet DBA ook in te zetten om tijdige, rechtmatige opvolging van inhuurcontracten te realiseren.

De resterende onrechtmatigheden in de inkoop worden vooral veroorzaakt doordat diensten aanvankelijk als 'verschillend' werden beschouwd maar achteraf wel homogeen bleken te zijn. We adviseren om met inkoop de uitkomsten te analyseren ten behoeve van een verbeteringslag en/of meer gebruik te gaan maken van raamcontracten.

Toelichting begrotingsrechtmatigheid

Volgens artikel 28 van het BBV moeten over- en onderschrijdingen van zowel de baten als de lasten ten opzichte van de begroting na wijziging bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening worden toegelicht. De gemeente Amstelveen heeft in 2024 €0,8 miljoen aan onrechtmatigheden die voortvloeien uit overschrijding investeringsbudgetten en ongeautoriseerde reservemutaties.

In de financiële verordening zijn afspraken gemaakt tussen de raad en het college over welke begrotingsonrechtmatigheden als acceptabel kunnen worden beschouwd. De geconstateerde overschrijdingen (€0,8 miljoen) zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording waarbij wordt verwezen naar afspraken in de financiële verordening en de toelichting in het programma-verslag; de ongeautoriseerde reservemutaties zijn als acceptabel aangemerkt. De overschrijding investeringsbudgetten is als onacceptabel aangemerkt.

Wel merken wij op dat het tijdigheids criterium (vooral relevant voor de onderschrijdingen van de lasten) niet is opgenomen in uw financiële verordeningen. We adviseren dit samen met de materialiteitsaanpassing in 2025 in de verordening op te nemen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten

Rechtmatigheid

- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

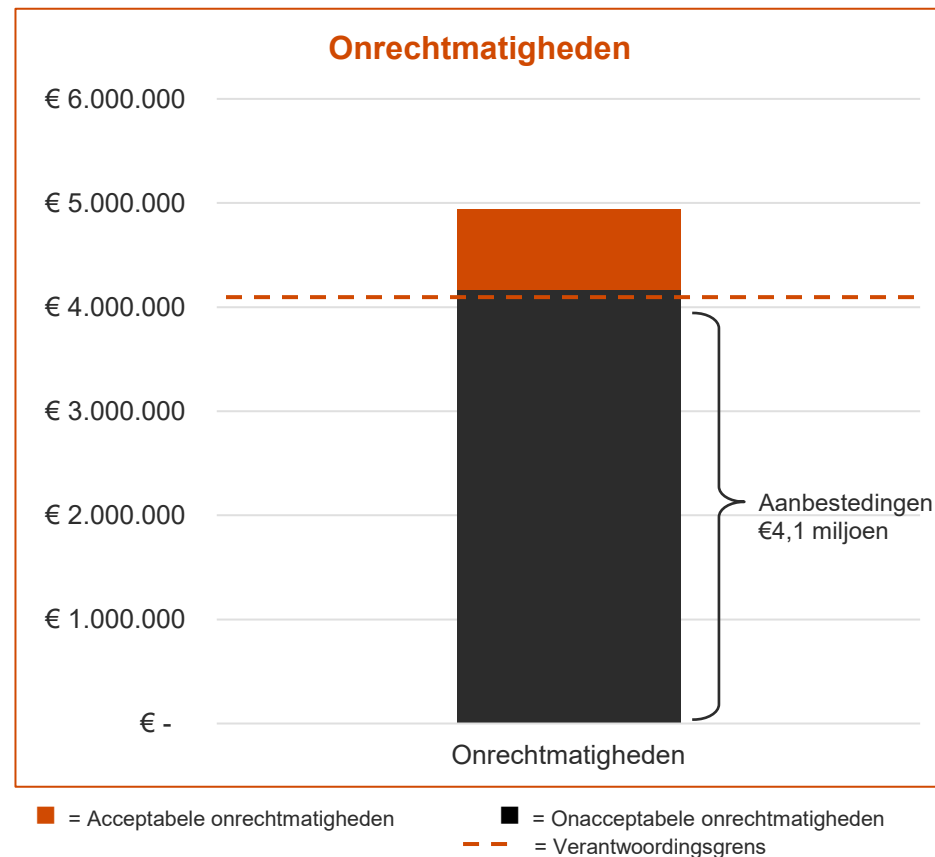
Rechtmatigheid

Uw rechtmatigheidsverantwoording voldoet aan de vereisten

Rechtmatigheidsverantwoording van het college voldoet aan de vereisten

Het college legt verantwoording af over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties via de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Als uw accountant hebben wij de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording meegewogen in ons oordeel over de jaarrekening als geheel (indirect oordeel over de rechtmatigheid).

De onacceptabele onrechtmatigheden komen met €4,166 miljoen net boven de verantwoordingsgrens uit van €4,148 miljoen. Dit benadrukken wij in onze controleverklaring conform de audit alert 48. De afwijkingen boven de rapporteringsgrens van €100.000 zijn toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten

Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Update interne beheersing

 Jaarverslag

 Onze samenwerking

 Bijlagen

Uitkomsten controle 2024

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste uitkomsten van de controle voor het ruimtelijk domein, het sociaal domein en de overige domeinen, waaronder de bedrijfsvoering.

03

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Update interne beheersing

Jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Ruimtelijk domein (1/3)

Risico's in de grondexploitaties nemen toe

Realisatie belangrijke projecten zorgt voor toename risico's

De gemeentelijke ambities op het gebied van wonen, economie, duurzaamheid en gezondheid worden nagestreefd met een beheersbare groei, zoals beschreven in de Omgevingsvisie Amstelveen Bloeit. Er is een beperkte voorraad ontwikkelgronden, waardoor de gemeente zich richt op facilitair grondbeleid. In 2024 zijn belangrijke stappen gezet in verschillende projecten in Amstelveen. Voor het project De Scheg zijn diverse plannen en vergunningen vastgesteld, waaronder het bestemmingsplan voor De Scheg Midden en de omgevingsvergunning voor fase 1 Scheg Oost. Daarnaast zijn de businesscase en het stedenbouwkundig plan voor Nieuw Legmeer goedgekeurd. Ook is er in mei een overeenkomst bereikt met alle eigenaren over de samenwerking in de Bovenkerkerwegzone.

De omvang van de risico's in 2024 verhoogd met €16 miljoen

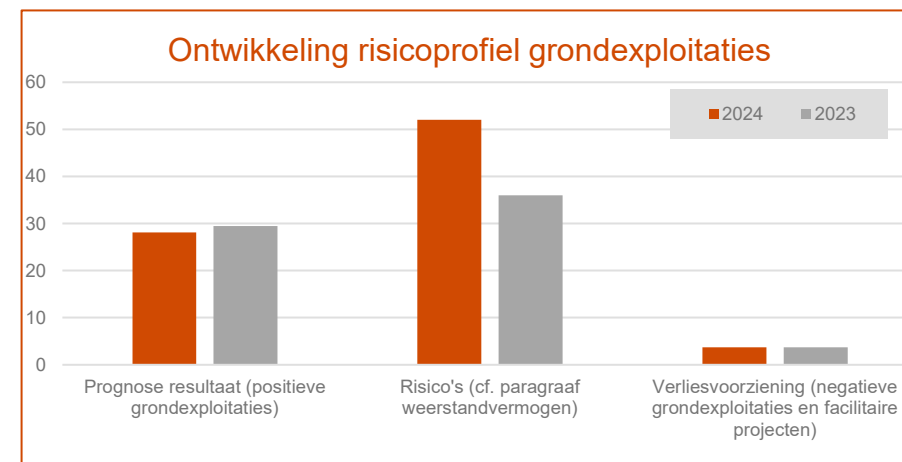
Het totaal aan risico's grondexploitaties voor de gemeente Amstelveen is toegenomen met €16 miljoen naar €52 miljoen, met name veroorzaakt door Nieuw Legmeer (van €10 miljoen naar €28 miljoen). Project Nieuw Legmeer is een grote stedelijke gebiedsontwikkeling (facilitair project) met een langjarige doorlooptijd en kent daardoor een hoog risicoprofiel. De risicoanalyse is in 2024 geactualiseerd. De grootste onderkende risico's zijn:

- Minder exploitatiebijdrage doordat minder clusters tot ontwikkeling komen;
- Er moet meer grond verworven worden dan voorzien;
- Minder woningen worden gerealiseerd dan gepland;
- Hogere plankosten vanwege complexiteit van het project.

Tussentijdse winstneming 2024 verwerkt conform BBV-uitgangspunten

Het BBV schrijft voor dat in sommige situaties, eerder dan bij het afsluiten van grondexploitaties, tussentijds winst genomen moet worden op basis van de Percentage-of-Completion-methode.

In 2024 is per saldo €1,4 miljoen aan resultaat verantwoord. Wij hebben vastgesteld dat de resultaten voor 2024 terecht zijn verantwoord.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Update interne beheersing

Jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Ruimtelijk domein (2/3)

De parameters zijn evenwichtig bepaald

Gemeente Amstelveen heeft de actuele thema's meegenomen in de waardering van de grondexploitaties met uitzondering van netcongestie

De stijgende bouwkosten, de erheiderheden in de markt, de stijgende rente en het stroomnet van Nederland dat overvol is. Dit zijn de thema's die impact hebben op uw grondexploitaties. Wij hebben geëvalueerd of deze onderwerpen in voldoende mate zijn meegenomen in de grondexploitaties. We lichten de onderwerpen hieronder toe:

De verkoopprijzen van woningen zijn gestegen ten opzichte van afgelopen jaar. De stijging in de bouwkosten stabiliseert daarentegen. Dit betekent dat de residuele grondwaarde stijgt. Wij hebben vastgesteld dat u een toetsing heeft gedaan op uw grondwaarden. De uitkomsten hebben niet geleid tot afwaarderingen.

De rentes zijn gedaald in vergelijking met de afgelopen jaren. Dit komt door de verlagingen die de ECB heeft doorgevoerd. Met de dalende rente zijn ook de rentekosten die aan de grondexploitaties worden toegerekend gedaald. Dit heeft een positief effect op de waardering van de grondexploitaties.

Door de toenemende vraag naar elektriciteit is het stroomnet in Nederland overvol geraakt. Hierdoor ontstaat veel vertraging in bouwprojecten. Naast de rem op de woningbouw, zorgt netcongestie ook voor vertraging in de energietransitie. U gaat de impact van drinkwater- en netcongestie voor de gemeente Amstelveen in het 1^e kwartaal 2025 inzichtelijk maken, omdat in december 2024 Tennet en Liander netcongestie hebben afgekondigd voor heel Noord-Holland. De consequenties daarvan voor Amstelveen worden in het eerste kwartaal 2025 in kaart gebracht.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024

- Ruimtelijk domein**
- Sociaal domein
- Schattingen
- Update interne beheersing
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Ruimtelijk domein (3/3)

De parameters zijn evenwichtig bepaald

Parameter	Beoordeling	Toelichting
De gehanteerde rekenrente	●	Het college rekent binnen de grondexploitaties met een rekenrente van 1,75%. De rente gebaseerd op de huidige leningenportefeuille van de gemeente Amstelveen is 1,61% en wijkt dus minder dan 0,5% en we beoordelen deze daarom als evenwichtig. Gemeente Amstelveen heeft geen nieuwe leningen afgesloten gedurende 2024.
De kostenstijging	●	De gehanteerde kostenstijging is 3-4,5% (afhankelijk van type kosten zoals civiele, plan en overige) voor het aankomende jaar. Voor de jaren 2026 en verder wordt een verwachte kostenstijging van 2,5% gehanteerd die daarna zal dalen naar 2% (vanaf 2035).
De opbrengstenstijging	●	Het college rekent, op basis van de grondprijzen uit 2024, met een opbrengstenstijging van 2,5% (grond woningbouw) en 1,0% (grond niet-woningbouw) voor 2025. Voor de jaren 2026 en verder wordt een verwachte opbrengstenstijging van 2,0% (grond woningbouw) gehanteerd die voor de jaren na 2035 weer terugzakt naar 0%.
De gehanteerde programmering	●	Gemeente Amstelveen heeft geen specifieke eisen vanuit de provincie met betrekking tot de programmering. Tot 2040 komen er mogelijk ongeveer 10.000 woningen bij. Dat betekent een potentiële toename van het inwonertal met circa 17.000 tot ruim 110.000 inwoners.
Verkooprijzen	●	De verkoopprijzen die gehanteerd bij grondverkoop worden het gebaseerd op taxatierapporten. In 2024 heeft er voor €3,4 miljoen aan verkopen plaatsgevonden. De verkoopprijzen die gehanteerd worden bij de waardebepaling van de grondexploitaties zijn gebaseerd op de grondprijzenbrief die de gemeente heeft uitgebracht.
Onzekerheden	●	Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot de grondexploitaties een betrouwbaar beeld geven van de waardering van uw grondexploitaties. De uitgangspunten die in de berekeningen gehanteerd worden zijn voor zover mogelijk onderbouwd met rapportages van externe partijen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Update interne beheersing

Jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Sociaal domein (1/2)

Uitdagingen in het sociaal domein

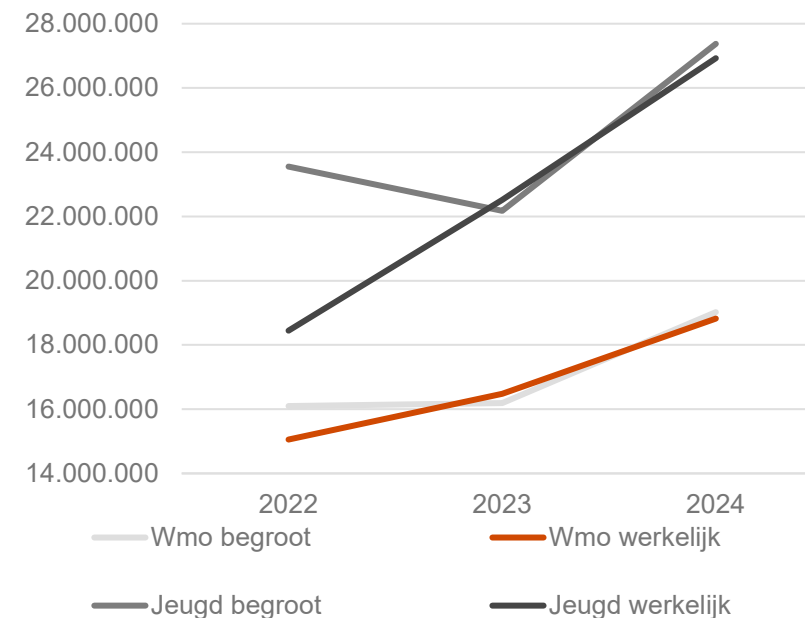
De lasten in het sociaal domein nemen toe; de risico-inschatting is gereflecteerd in het weerstandsvermogen

Bij de gemeente is er sprake van een autonome kostenstijging, vooral binnen jeugdhulp en Wmo, die zowel lokale als landelijke implicaties heeft. De stijgende vraag naar gespecialiseerde jeugdzorg en de moeilijke arbeidsmarkt creëren een aanzienlijke druk op het budget, waarbij aanbieders mogelijk extra middelen nodig hebben om aan de zorgvraag te voldoen. Hoewel er kostenbesparende maatregelen (gericht op preventie) door de gemeente Amstelveen zijn getroffen, blijft de financiële impact hiervan onzeker.

Binnen de Wmo leidt de invoering van een vast abonnementstarief tot een verhoogde en aanhoudende vraag. Toekomstige wijzigingen naar een inkomensafhankelijke eigen bijdrage is gepland voor 2027.

De gemeente moet scherp letten op de ontwikkelingen in decentralisatie en financiële regelingen, met het inzicht dat structurele en incidentele buffers noodzakelijk zijn om de financiële stabiliteit te bewaren. Het is essentieel dat Amstelveen proactieve stappen onderneemt om deze dynamiek het hoofd te bieden. De gemeente heeft een aanvullende risicobuffer van €10 miljoen. Dit biedt ruimte om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen en noodzakelijke beleidsmaatregelen door te voeren.

Ontwikkeling zorglasten

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Ruimtelijk domein
- Sociaal domein**
- Schattingen
- Update interne beheersing
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Sociaal domein (2/2)

Onze bevindingen ten aanzien van de prestatielevering

Onzekerheden rondom de prestatielevering zorg in natura zijn beperkt

De gemeente Amstelveen heeft voor het vaststellen van de prestatielevering gebruik gemaakt van de productieverklaringen van aanbieders. Daarnaast heeft de gemeente een set aan interne beheersingsmaatregelen beschikbaar om ook de prestatielevering van zorg in natura vast te stellen.

De interne beheersingsmaatregelen zijn gedurende 2024 meer in lijn gebracht met de SDO-notitie van de NBA. Hierbij zijn verbeteringen doorgevoerd zoals standaardagenda's en templates voor de vastlegging van gesprekken met de zorginstellingen. Op basis van de productieverantwoordingen is voldoende controle-informatie verkregen om te onderbouwen dat de prestaties ook daadwerkelijk zijn geleverd.

Prestatielevering pgb vastgesteld door gemeente

Voor alle cliënten die een pgb ontvangen, worden door de gemeente beschikkingen verstrekt aan de cliënt. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) verzorgt het administratieproces en legt daarvoor verantwoording af, maar controleert niet of de prestatie is geleverd voor gedeclareerde zorgkosten.

De Gemeente Amstelveen heeft op dit aspect aanvullende werkzaamheden verricht. Daarmee is er meer grip verkregen op de mate van onzekerheid inzake de pgb-lasten.

Getrouwheid	2024		2023	
	Fout	Onduidelijk	Fout	Onduidelijk
Jeugdzorg ZiN	€0	€54.000	€0	€411.000
Jeugdzorg pgb	€0	€0	€0	€0
Wmo ZiN	€0	€131.000	€0	€272.000
Wmo pgb	€0	€0	€0	€0
Totaal	€0	€185.000	€0	€683.000

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024

Ruimtelijk domein

Sociaal domein

Schattingen

Update interne beheersing

- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Ontwikkelingen inzake fiscale aspecten van inhuur

Amstelveen heeft stappen gezet om werkwijze inhuur aan te scherpen

Einde handhavingsmoratorium Wet DBA

Per 1 januari 2025 is het handhavingsmoratorium Wet DBA beëindigd. Dit betekent dat de Belastingdienst weer kan handhaven op schijnzelfstandigheid met terugwerkende kracht tot 1 januari 2025. In 2025 zal de Belastingdienst bij een correctie nog geen vergrijp- of verzuimboete opleggen indien de gemeente aantoonbaar stappen heeft ondernomen om schijnzelfstandigheid te voorkomen. Het Deliveroo-arrest vormt nog steeds de basis voor de handhaving.

Gebruik modelovereenkomsten is verlengd

In tegenstelling tot eerdere berichten geeft de Belastingdienst aan dat alle lopende en goedgekeurde modelovereenkomsten tot eind 2029 kunnen worden gebruikt. Nieuwe overeenkomsten worden niet meer getoetst. Het werken met een modelovereenkomst biedt enkel zekerheid als ook wordt gewerkt volgens de bepalingen uit de modelovereenkomst.

De gemeente heeft een aangescherpte werkwijze geïmplementeerd om ultimo 2025 aan de Belastingdienst te kunnen bevestigen dat van schijnzelfstandigheid binnen gemeente Amstelveen geen sprake is. In 2025 gaat de gemeente de impact verder in kaart brengen. In aansluiting op de CAO heeft gemeente Amstelveen alle payroll-overeenkomsten in 2024 beëindigd, en in veel gevallen omgezet in (tijdelijke) arbeidsovereenkomsten. Dit heeft geresulteerd in een afname van de inhuurkosten ten opzichte van de totale loonsom.

Mogelijkheid tot vooroverleg over de beoordeling van de arbeidsrelatie

De Belastingdienst heeft het formulier 'Verzoek vooroverleg beoordeling arbeidsrelatie' gepubliceerd waarmee je als opdrachtgever een vooroverleg kan opstarten ter beoordeling van één specifieke arbeidsrelatie. Vooroverleg kan leiden tot een standpuntbepaling van de Belastingdienst of tot een vaststellingsovereenkomst over de arbeidsrelatie. Amstelveen heeft hiervan nog geen gebruikgemaakt.

Nieuwe wetgeving

In het eerste kwartaal van 2024 is het nieuwe wetsvoorstel Verduidelijking Beoordeling Arbeidsrelaties (VBAR) omtrent het werken met zelfstandigen naar de Raad van State gestuurd. Vanaf 1 januari 2026 zal de VBAR naar verwachting in werking treden en beoogt het meer duidelijkheid te geven over wanneer iemand in dienstbetrekking werkt.

Ook komt er een rechtsvermoeden onder de VBAR. Eenieder die tegen een beloning van niet meer dan €33 (exclusief btw) per uur arbeid verricht, kan dit rechtsvermoeden inroepen. Dit rechtsvermoeden geldt in beginsel civielrechtelijk, maar indien dit civielrechtelijk wordt gevolgd werkt dit door naar fiscaliteit en sociale zekerheid.

Kosten inhuur externen als % van
totale loonsom plus totale kosten inhuur
externen.

19% (2023: 24%)

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Ruimtelijk domein
- Sociaal domein

Schattingen

Update interne beheersing

- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Schattingen (1/2)

De schattingen van het college nader uitgelicht

Bij het opstellen van de jaarrekening moet het college belangrijke boekhoudkundige schattingen, beoordelingen en aannames toepassen en toelichten. Wij hebben de belangrijkste schattingen, beoordelingen en aannames die door het college zijn gedaan beoordeeld en concluderen dat deze zijn gebaseerd op passende bewijsstukken en goed uitgebalanceerde overwegingen. Onderstaande tabel bevat een overzicht van onze bevindingen met betrekking tot die schattingen en oordelen.

Schatting	Waarde (x €1.000)	Oordeel	Opmerkingen
Afschrijvingen van materiële vaste activa	12.637	●	Het activabeleid van de gemeente ligt ten grondslag aan de wijze van afschrijven op materiële vaste activa. De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn gebruikelijk in de sector.
De waardering van het vastgoed	175.547	●	Vastgoed kan een economische of een maatschappelijke functie hebben. Vastgoed met een maatschappelijke functie (bijvoorbeeld een schoolgebouw) mag niet worden afgewaardeerd. Vastgoed met bedrijfseconomisch functie zijn niet van toepassing binnen de gemeente.
De waardering van de grondexploitaties	2.451	●	Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot de grondexploitaties een betrouwbaar beeld geven van de waardering van uw grondexploitaties. Zie analyse bij ruimtelijk domein .
Afkoop onderhoud graven en uitgifte graven	9.879	●	Afkoop onderhoud graven gaat om de bekostiging van het onderhoud van graven met de hiervoor van particulieren ontvangen afkoopsommen. Uitgifte graven gaat om de bekostiging van het grafrecht met de hiervoor van particulieren ontvangen afkoopsommen voor gebruik van het graf. De grondslagen die zijn gehanteerd zijn geschikt.

■ Controleverschil

■ Optimistisch

● Evenwichtig

◆ Voorzichtig

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
 - Ruimtelijk domein
 - Sociaal domein
 - Schattingen**
 - Update interne beheersing
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Schattingen (2/2)

De schattingen van het college nader uitgelicht

Schatting	Waarde (x €1.000)	Oordeel	Opmerkingen
De juistheid en volledigheid van de onderhoudsvoorziening	3.443	●	Met betrekking tot de voorziening onderhoud hebben wij geconstateerd dat de onttrekkingen hoger zijn dan de bijgestelde begroting. In de uitvoering van de opdrachten is een inhaalslag gemaakt van onderhoudswerkzaamheden uit eerdere jaren.
De waardering van de financiële vaste activa	19.589	●	Wij hebben de waardering van uw financiële vaste activa in detail gecontroleerd. Ook de deelnemingen hebben we specifiek gecontroleerd. Wij concluderen dat de inschattingen van het college ten aanzien van de waardering van deze deelnemingen en (gerelateerde) leningen evenwichtig tot stand zijn gekomen.
De waardering en indexatie van de APPA-voorziening	6.303	●	De voorziening voor wethouderspensioenen (APPA) per eind 2024 is onderbouwd door actuariële berekeningen van een externe serviceorganisatie. Deze organisatie heeft de uitgangspunten uit de circulaire van het ministerie gebruikt. Daarnaast is de voorziening geïndexeerd met 2,325%. Wij zijn akkoord met de uitgangspunten die de Gemeente Amstelveen heeft gehanteerd.
De juistheid en volledigheid van de voorziening verlofsparen	1.696	●	Wij hebben vastgesteld dat de voorziening is gevormd op basis van de beste inschatting die de gemeente kan maken. De grondslagen die zijn gehanteerd zijn geschikt.

■ Controleverschil

■ Optimistisch

● Evenwichtig

◆ Voorzichtig

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
 - Ruimtelijk domein
 - Sociaal domein
 - Schattingen
 - Update interne beheersing**
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Update interne beheersing

Geen nieuwe significante tekortkomingen geïdentificeerd in de interne beheersing

Geen nieuwe significante tekortkomingen in de interne beheersing

In onze rapportage interim-bevindingen 2024 hebben wij ons beeld gegeven van de interne beheersing van de Gemeente Amstelveen.

Naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole hebben wij geen nieuwe belangrijke aandachtspunten in de interne beheersing (waaronder de IT-omgeving) geconstateerd.

Aantoonbaarheid van uitgevoerde spendanalyse moet beter

In 2024 heeft de gemeente Amstelveen een totaal van €185,8 miljoen ingekocht voor werken, leveringen en diensten. Hiervan is €4,1 miljoen (2,21%) aangemerkt als onrechtmatig, vooral binnen de categorie 'inhuur'. De spendanalyse, een essentieel hulpmiddel voor het opsporen van onrechtmatigheden, moet beter o.a. op de volgende punten:

- Er is geen onderscheid in de spendanalyse tussen de aard van opdrachten per crediteur. Handmatig toegevoegde gegevens missen validering met de financiële- en contractadministratie.
- Registratie van inkoopordernummers gekoppeld aan contracten is van belang om over de juiste data-punten te beschikken. Deze worden op dit moment niet geregistreerd door de gemeente.
- Er bestaat geen koppeling tussen de handmatige toelichtingen en onderliggende controle-informatie, zoals bijvoorbeeld contracten.
- We adviseren de spendanalyse periodiek uit te voeren, bijvoorbeeld per kwartaal.

- Koppelen aan Tendered kan de controle-informatie verrijken door te profiteren van externe gepubliceerde bronnen. Aanbestedingen via Tendered hebben een lager risicoprofiel, wat de betrouwbaarheid vergroot.

Het adresseren van deze verbeterpunten is cruciaal om onrechtmatigheden tijdiger en efficiënter te detecteren, waardoor eerder ingrijpen mogelijk wordt.

We adviseren om de aanbevelingen met betrekking tot de vastlegging in het systeem en koppeling van data (indien technisch nu niet mogelijk) mee te nemen bij de selectie van een nieuw financieel systeem in de toekomst (bij de functionele eisen).

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Materialiteit

Communicatie

Verantwoordelijkheden

Materialiteit

De materialiteit is gedurende de controle toegenomen

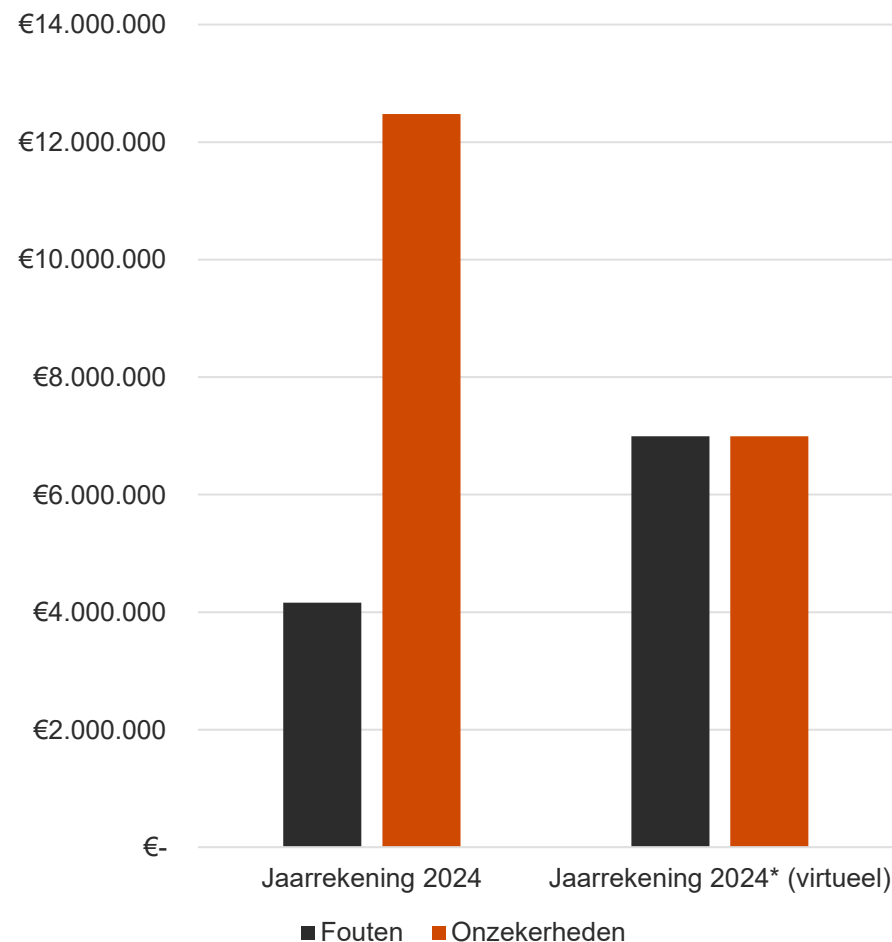
Wijziging van het BBV en Bado definitief geworden met ingang van boekjaar 2025

Het ministerie van BZK heeft artikel 2 van het Bado met betrekking tot de materialiteit gewijzigd. De maximale materialiteit is met ingang van 2025 gewijzigd naar 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan de reserves en zal betrekking hebben op afwijkingen en onzekerheden samen. Hier hebben we inzichtelijk gemaakt wat dat op basis van de 2024 cijfers voor u betekent. De verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording kan kent een mogelijke range van 0-2% (met dezelfde omvangsbasis). Wij adviseren deze grens gelijk te stellen met de materialiteit voor de controle en tijdig de financiële verordening aan te passen aan de nieuwe wetgeving. Overigens is met deze wetgeving ook de rechtmatigheidsverantwoording (eindelijk) formeel onderdeel van het BBV en daarmee de jaarstukken.

De wijziging betekent een verlichting voor de (interne) controledruk

In het controleplan 2024 zijn wij reeds ingegaan op de mogelijk impact. Samengevat betekent de wijziging van de materialiteit een aanpassing van de diepgang van de (interne) controle: het aantal posten en stromen die in de reikwijdte vallen van de (interne) controle neemt af en het aantal deelwaarnemingen van gegevensgerichte werkzaamheden kan over het algemeen verminderen, tenzij het aantal fouten en onzekerheden dichtbij de materialiteitsgrens komt. In het controleplan 2025 zullen we de impact voor uw gemeente concreet uitwerken.

Ontwikkeling van de materialiteit

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024

Jaarverslag

Financiële positie

Observaties jaarverslag

 Onze samenwerking

 Bijlagen

Jaarverslag

In dit hoofdstuk beschrijven we wat ons is opgevallen in relatie tot de informatiewaarde van het jaarverslag. Daarnaast beschrijven we onze visie op de financiële positie.

04

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag

Financiële positie

Observaties jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Financiële positie (1/4)

De kerngetallen laten een lichte daling zien

De wendbaarheid en weerbaarheid van gemeente Amstelveen is goed

Wij hebben uw financiële positie aan de hand van zes kengetallen onder elkaar gezet. Hierbij hebben wij ook de landelijke cijfers gepresenteerd (zie de tabel hiernaast). Het exploitatieresultaat (voor reservemutaties) over 2024 is positief (€7,6 miljoen), terwijl een negatief exploitatieresultaat was begroot (zie [voorspelbaarheid](#)). Na reservemutaties is sprake van een negatief resultaat.

De structurele exploitatieruimte van 10% laat zien dat de structurele lasten door structurele baten worden gedekt. Ondanks dat sprake is van een daling ten opzichte van 2023 (15%) is in vergelijking met andere gemeenten sprake van een ruime structureel dekking.

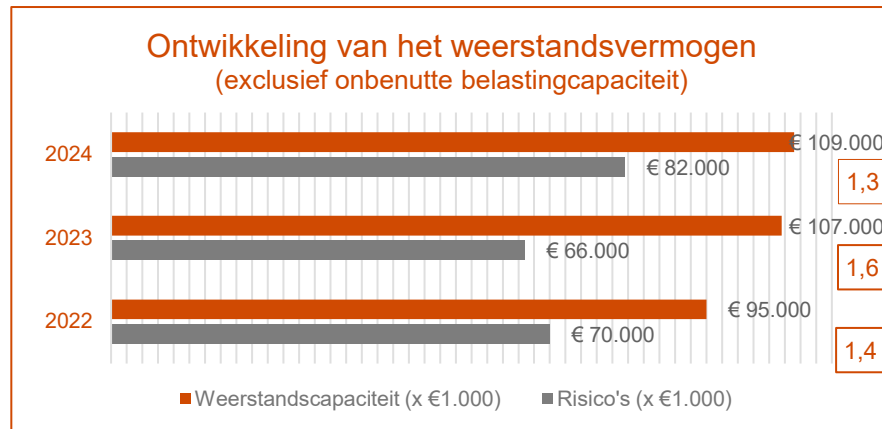
Om te beoordelen of de gemeente Amstelveen in staat is om in te spelen op de toekomstige risico's is het belangrijk de solvabiliteit te bezien in verhouding tot het weerstandsvermogen en de uitdagingen in de meerjarenbegroting. De solvabiliteit van Amstelveen is boven de gestelde grenswaarde van 50%. Het [weerstandsvermogen](#) kent een ratio 'voldoende', door de stijging van het risicoprofiel is de ratio wel gedaald ten opzichte van 2023. In de meerjarenbegroting laat 2026 een tekort zien van €18 miljoen (na reservemutaties) en zijn vanaf 2027 besparingen ingeboekt (oplopend naar €7 miljoen in 2030), die ervoor moeten zorgen dat de begroting structureel in evenwicht blijft. [Deze besparingen zijn nog niet concreet ingevuld](#), mede omdat sprake is van veel onzekerheden over de werkelijke korting op de gemeentefonds en de specifieke uitkeringen.

Kengetallen	Gemeente Amstelveen		Landelijk**	
	2024	2023	2024*	2023
Weerbaarheid				
Solvabiliteit	64%	64%	35%	39%
Grondexploitaties	1%	0%	7%	6%
Structurele exploitatieruimte	10%	15%	2%	3%
Wendbaarheid				
Nettoschuldquote	-4%	-6%	57%	38%
Nettoschuldquote gecorrigeerd	-5%	-6%	51%	32%
Belastingcapaciteit	98%	95%	101%	100%
* Op basis van de begroting 2024.				
** Bron: https://findo.nl/jjive				

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Financiële positie**
- Observaties jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Financiële positie (2/4)

Het weerstandsvermogen schommelt tussen 'voldoende' en 'ruim voldoende'

Het risicoprofiel van de grondexploitatie is ten opzichte van vorig jaar gestegen

De weerstandratio is in 2024 uitgekomen op 1,3 (voldoende), hetgeen een daling is ten opzichte van 2023. De weerstandscapaciteit (exclusief onbenutte belastingcapaciteit) is hierbij nagenoeg gelijkgebleven en de risico's zijn gestegen.

Gemeente Amstelveen heeft in de Nota risicobeleid, reservebeleid en activabeleid Amstelveen 2021 geen norm opgenomen waaraan de weerstandratio moet voldoen. Wel is een bodembedrag van 15 miljoen vastgesteld voor de bedrijfsrisico's (5% van het begrotingstotaal). Een aanvullende buffer van €10 miljoen is bepaald voor de risico's in het kader van de financiële verhouding met het Rijk en de decentralisaties. Voor de grondexploitatie en mobiliteit komt daarbovenop buffers van respectievelijk €52 en €5 miljoen.

Ontwikkeling risicoprofiel (in miljoenen)	2024	2023	2022
Bedrijfsrisico's	€15	€15	15
Financiële verhouding en decentralisaties	€10	€10	€10
Grondexploitatie	€52	€36	€40
Mobiliteit	€5	€5	€5
Totaal	€82	€66	€70

De paragraaf weerstandsvermogen is kwalitatief beschreven. Het is voor een raadslid lastig in te schatten of de voorgestelde buffers voldoende zijn (en dat het terecht is dat er geen mutaties zijn ten opzichte van voorgaande jaren). Relatief uitgebreid worden de risico's, de impact (al dan niet met een financiële indicatie) en maatregelen beschreven, maar de inschatting van kans ontbreekt. Wij adviseren de raad om het college te verzoeken de toelichting over de bepaling van de buffer te concretiseren en navolgbaar (en daarmee controleerbaar) op te stellen.

Uit de ontwikkeling van het risicoprofiel blijkt dat het profiel alleen fluctueert door de benodigde weerstandscapaciteit voor de de grondexploitatie. De stijging ten opzichte van 2023 wordt veroorzaakt door het Project Nieuw Legmeer, voor de andere grondexploitatie is sprake van een lichte daling van de benodigde buffer. In de toelichting bij de bedrijfsrisico's missen we een reflectie op de klimaatrisico's.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag

Financiële positie

Observaties jaarverslag

Onze samenwerking

Bijlagen

Financiële positie (3/4)

Het resultaat voor reservemutaties van gemeente Amstelveen is positief

Het voorspellend vermogen van de gemeente Amstelveen kan beter

Met de toekomstige onzekerheden over de compensatie vanuit het Rijk na 2026 is het voorspellend vermogen des te belangrijk geworden. Wij hebben uw voorspellend vermogen beoordeeld op basis van een vergelijking tussen begrote en gerealiseerd resultaat voor reservemutaties.

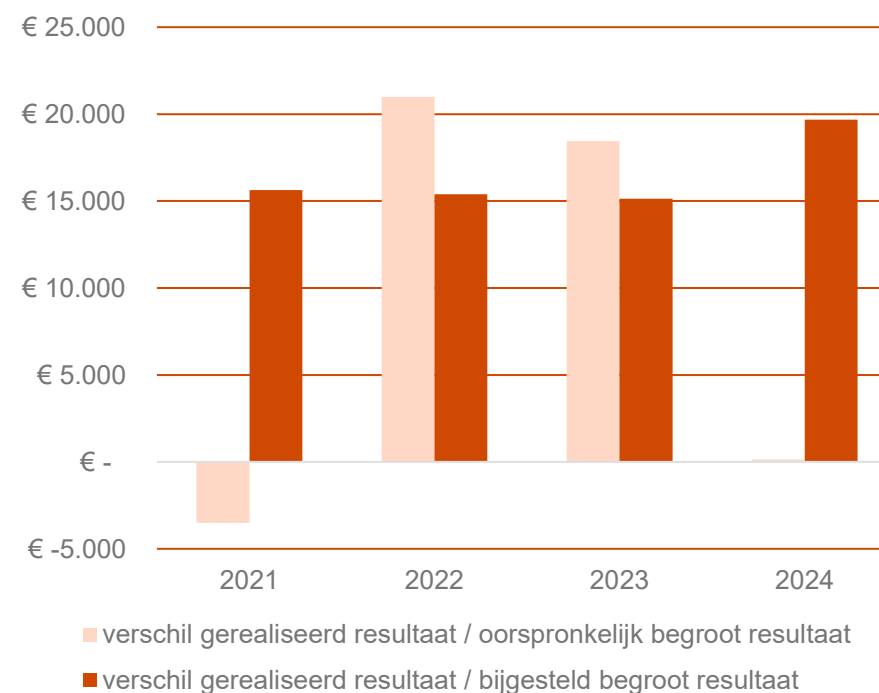
Er is een trend te zien waaruit blijkt dat Amstelveen een positiever resultaat heeft dan de bijgestelde begroting. Vanaf 2022 is consistent sprake van een positief resultaat, waarbij in 2022 en 2024 in de bijgestelde begrotingen rekening werd gehouden met een tekort. Het verschil tussen de begroting na wijziging en de realisatie is van 2021 tot en met 2024 gemiddeld €16 miljoen per jaar (positief). Dit is circa 5% van het begrotingstotaal.

De grootste verschillen zijn zichtbaar op de programma's sociaal domein (€4 miljoen), overhead (€10 miljoen) en algemene dekkingsmiddelen (€3 miljoen). De impact van de decembercirculaire is €0,9 miljoen. De lagere overhead wordt met name veroorzaakt door onderuitputting van de personeelslasten.

Hieruit kan geconcludeerd worden dat het voorspellend vermogen van de gemeente te verbeteren is. Zeker omdat de financiële positie meer onder druk komt te staan de komende jaren is het belangrijk om stappen te maken naar een reëlere begroting.

Uit de toelichtingen blijkt daarnaast dat kredieten geregeld niet zijn uitgeput en moeten worden overgeheveld. De realisatiekracht wordt te hoog ingeschat, er zal meer rekening moeten worden gehouden met schaarste aan capaciteit en materialen.

Voorspellend vermogen van Amstelveen (x €1.000)

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Financiële positie**
- Observaties jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Financiële positie (4/4)

De rol van de raad bij ombuigingen

Gemeente Amstelveen heeft in de meerjarenbegroting 2025 besparingen opgenomen vanaf 2027, die oplopen van €1 miljoen tot €7 miljoen in 2030. Invulling daarvan moet nog plaatsvinden. Invulling hiervan wordt nader bekeken bij de Perspectiefnota 2026 als (hopelijk) meer bekend is over de daadwerkelijke korting op het gemeentefonds.

Bij diverse andere gemeenten zijn mogelijke bezuinigingsopties voor de komende kader- of perspectiefnota al gedeeld, ook omdat al voor de begroting 2026 maatregelen moeten worden genomen. Hieruit komt een beeld naar voren van interventies die maatschappelijke impact gaan hebben en tevens de kwaliteit van de dienstverlening raken. Ook zien we dat de druk op de organisatie verder gaat toenemen door efficiency doelstellingen. In [dit artikel](#) geven we de volgende adviezen aan raadsleden:

Raad aan het roer!

Geef kaders vooraf over het proces van inventariseren, de betrokkenheid van de raad, de denkrichtingen/voorkeuren en de gewenste informatie bij besluitvorming.

Denk opgavegericht

Maak onderscheid tussen de dagelijkse uitvoering/wettelijke taken en de ambities/opgaven van de gemeente en kies aan de hand van het effect van de ombuiging. Hou hierbij rekening met de beschikbare capaciteit (realisatiekracht).

Bewaak de wendbaarheid en weerbaarheid van de financiële positie

Zorg bij de voorgestelde ombuigingen voor inzicht in het effect op de wendbaarheid voor de toekomst en laat de (realisatie)risico's vertalen naar het weerstandsvermogen.

Na kiezen volgt monitoren: zorg dat daarvoor een dashboard is ingericht

Worden de ombuigingen wel gerealiseerd (financieel) en zoals bedoeld is conform de voorgestelde uitwerking? Is het negatieve effect op de gemeente niet te groot? Worden de opgaven gerealiseerd?

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Financiële positie
- Observaties jaarverslag**
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Observaties jaarverslag (1/2)

De kwaliteit van uw jaarverslag is voldoende

Jaarverslag	Beoordeling	Observaties
Verenigbaarheid jaarrekening en het jaarverslag	●	Wij hebben vastgesteld, op grond van de verkregen informatie in onze controle, dat de jaarrekening en het jaarverslag verenigbaar zijn. In het BBV zijn diverse eisen opgenomen voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslag voldoet aan het BBV.
Kwaliteit paragrafen	●	Wij hebben vastgesteld dat alle verplichte informatie in de paragrafen is opgenomen. Hierbij hebben wij aangegeven dat de jaarstukken zelfstandig leesbaar moeten zijn. Daarom zijn nu ook de verbonden partijen opgenomen.
Inzicht in fraudepreventie-systeem in paragraaf 'Bedrijfsvoering'	●	In de paragraaf 'Bedrijfsvoering' is inzicht gegeven in de inrichting van de beheersing waarmee fraude wordt voorkomen (het fraudepreventiesysteem). Dit is sinds accountants specifiek in hun controleverklaring over de werkzaamheden inzake fraude rapporteren noodzakelijk. Amstelveen heeft dit opgenomen ingaande 2024.
Voldoende inzicht in het vermogen om risico's uit de bedrijfsvoering financieel op te vangen.	●	Wij hebben vastgesteld dat Amstelveen voldoende informatie heeft opgenomen in de paragraaf 'Weerstandvermogen en risicobeheersing'. Verbeteringen zijn ons inziens mogelijk om ervoor te zorgen dat de raad beter kan beoordelen of de bepaalde risicobuffers per categorie voldoende zijn.
Informatiewaarde jaarverslag	□	Ons oordeel is gebaseerd op de leesbaarheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses. Wij zijn van mening dat het jaarverslag de raad de gewenste informatie verschaft per beleidsterrein. De toelichting op de financiële afwijkingen is in het algemeen redengevend. Het gebruik van vlaggen voor de realisatie van de bestuurlijke actiepunten is inzichtelijk Wij missen in het jaarverslag per programma een duiding van de effecten en resultaten (wat bereikt is). Zo merken wij op dat in de jaarstukken geen indicatoren zijn opgenomen, zodat niet duidelijk is of doelstellingen worden of zijn gerealiseerd. Wij adviseren de raad de belangrijkste indicatoren in overleg met het college te bepalen.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Financiële positie
- Observaties jaarverslag**
- Onze samenwerking
- Bijlagen

Observaties jaarverslag (2/2)

Toelichtingen in de paragraaf bedrijfsvoering inzake rechtmatigheid

Paragraaf bedrijfsvoering	Beoordeling	Observaties
Afwijkingen + maatregelen toegelicht	●	Gemeente Amstelveen een toelichting op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording heeft opgenomen voor zover deze de rapportagegrens overschrijden. Daarnaast zijn de maatregelen toegelicht over hoe deze afwijkingen in de toekomst worden voorkomen
Toelichting geconstateerde fraude medewerkers	●	De geconstateerde fraude is door de gemeente in voldoende mate toegelicht.
Toelichting begrotingsrechtmatigheid	●	Volgens artikel 28 van de BBV dienen overschrijdingen en onderschrijdingen van zowel de baten als de lasten ten opzichte van de begroting na wijziging bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te worden toegelicht. Wij hebben vastgesteld dat de toelichting inzake begrotingsrechtmatigheid voldoet aan de vereisten van de BBV.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- **Onze samenwerking**
- Bijlagen

Onze samenwerking

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe wij hebben samengewerkt met u en uw medewerkers. Daarnaast presenteren wij een overzicht van het aantal uren dat er is gewerkt aan de controle.

08

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking**
- Bijlagen

Onze samenwerking

We hebben een constructieve samenwerking ervaren tijdens het controleproces

In de huidige tijd van digitaal samenwerken hebben wij een zeer plezierige samenwerking ervaren en is de communicatie tussen het kernteam jaarrekeningcontrole, de afdelingen Financiën (AA) / Control en PwC goed verlopen. De communicatielijnen waren kort en dit heeft eraan bijgedragen dat het over het algemeen een meer gestructureerd proces is geweest. We hebben een open en fijne cultuur ervaren. Aangezien we voortdurend streven naar een verbetering van het controleproces en onze dienstverlening, evalueren we dit proces graag op korte termijn.

Onze reflectie op het proces van de jaarrekeningcontrole

De samenwerking met de gemeente Amstelveen verliep over het algemeen positief. De gemeente heeft de controle-informatie tijdig en kwalitatief voldoende opgeleverd. Hoewel we bij de jaarstukken veel observaties hebben gedaan die voor verbetering vatbaar waren, zijn deze aanpassingen in goed overleg met de organisatie verricht. Bij de beoordeling van de VIC (Verbijzonderde Interne Controle) merkten we op dat de spendanalyse veel tijd in beslag heeft genomen. We hebben gedetailleerde observaties gedaan om de interne beheersing van de gemeente te versterken. Aangezien dit een eerstejaarscontrole betrof, hebben we veel vragen moeten stellen. We verwachten dat het volgende jaar efficiënter zal verlopen en dat zaken eerder kunnen worden opgepakt. Dit zullen we meenemen in onze evaluatie.

Geen bevindingen te melden rondom onafhankelijkheid

Wij hebben onze naleving van externe normen en ons wereldwijde onafhankelijkheidsbeleid met betrekking tot onze dienstverlening in 2024

bewaakt en bevestigen dat wij aan deze onafhankelijkheidsvereisten hebben voldaan en voldoen.

Overzicht van de gemaakte uren

De controle van de jaarrekening van de Gemeente Amstelveen vereist voldoende tijd en aandacht van de teamleden van het juiste niveau voor inhoudelijke werkzaamheden, beoordeling en begeleiding.

In overeenstemming met de maatregelen die zijn beschreven in het rapport 'Inhet publiek belang' bespreken wij periodiek de voortgang van de controle en de uren die we hebben besteed aan de controle met de gemeente.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking

Bijlagen

SiSa

Materialiteit

Communicatie

Verantwoordelijkheden

Bijlagen

In de eerste bijlage beschrijven we de uitkomsten van de werkzaamheden ten aanzien van de SiSa-bijlage. Daarna staan we stil bij onze controle van de Wnt-verantwoording. Vervolgens lichten we de materialiteit toe. Tot slot geven we een update over de verplichte communicatie.

09

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

Materialiteit

Communicatie

Verantwoordelijkheden

SiSa

Geen bevindingen in de SiSa-bijlage

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2024. Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) zwaardere rapporteringstoleranties dan voor andere onderdelen van de reguliere jaarrekening.

De rapporteringstolerantie is per specifieke uitkering:

- €12.500 indien de omvangsbasis kleiner dan of gelijk is aan €125.000;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan €125.000 en kleiner dan of gelijk is aan €1.000.000;
- €125.000 indien de omvangsbasis groter is dan €1.000.000.

De rapporteringstolerantie heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. In de [volgende tabel](#) hebben wij onze bevindingen per specifieke uitkering opgenomen. Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen

SiSa

- Materialiteit
- Communicatie
- Verantwoordelijkheden

Bevindingen per SiSa-regeling

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
1	FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
2	BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
3	BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
4	OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
5	OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingenonderwijsvertragingen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
6	OCW D21	Specifieke uitkering impuls jongerencultuur	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
7	OCW D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
8	lenW23 E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
9	lenW E113	Tijdelijke regeling uitkering bodemopgaven 2024-2030	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
10	lenW E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
11	lenW E53	Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
12	SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
13	SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa**
- Materialiteit
- Communicatie
- Verantwoordelijkheden

Bevindingen per SiSa-regeling

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
14	SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
15	SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
16	SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
17	SZW G13	Onderwijsroute _ deel gemeente 2024	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
18	VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
19	VWS H26B	Regeling specifieke uitkering randvoorwaardelijke functies jeugdhulp (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
20	VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
21	VWS H35	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
22	VWS H39	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken _zonder centraal persoon_2024	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
23	VRO J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
24	VRO J107	Meerjarige stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen (2023)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
25	VRO J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa**
- Materialiteit
- Communicatie
- Verantwoordelijkheden

Bevindingen per SiSa-regeling

Nr.	Regeling/indicator	Naam specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
26	VRO J55	Aanpak energiearmoede	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
27	VRO J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
28	VRO J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
29	KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
30	AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Uit onze controlewerkzaamheden komen geen materiële afwijkingen naar voren. Wij hebben de getrouwheid en rechtmatigheid van de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2024 vastgesteld.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa
- Materialiteit
- Communicatie
- Verantwoordelijkheden

Communicatie

Update over onze communicatie met u

Vereiste communicatie op grond van controlestandaarden	Controleplan	Rapportage interim-bevindingen	Accountantsverslag
Mededeling over de verantwoordelijkheden van de accountant	●		●
Bevestiging van de onafhankelijkheid van PwC	●		●
Beschrijving van de reikwijdte en timing van de controle, waaronder significante risico's	●	●	●
Eventuele significante tekortkomingen in de interne controle		●	●
Eventuele ontdekte of vermoede fraude		●	●
Niet naleven van wet- en regelgeving			●
Schriftelijke bevestigingen gevraagd van het college van burgemeester en wethouders			●
Alle zaken die van invloed zijn op de vorm en inhoud van de controleverklaring.			●
Standpunt van de accountant over belangrijke kwalitatieve aspecten van de verslaggeving door het college			●
Rapporteren over significante moeilijkheden, aangelegenheden en overige zaken die van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslaggevingsproces			●
Niet-gecorrigeerde afwijkingen			●
Significante aangelegenheden die naar voren komen tijdens de controle in verband met verbonden partijen van de gemeente			●

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa
- Materialiteit
- Communicatie

Verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheden (1/2)

Overzicht van verantwoordelijkheden van het college en de raad met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving

De verantwoordelijkheden van het college

Deze bestaan uit:

- het identificeren en monitoren van de wet- en regelgeving die van toepassing is op de gemeente en zorgen voor volledigheid ervan;
- het uitvoeren van een risicobeoordeling die expliciet het risico op fraude omvat, door een analyse van prikkels en druk, kansen, en gedrag en rationalisatie, en het risico van niet-naleving van wet- en regelgeving;
- het opstellen en uitvoeren van programma's en beheersingsmaatregelen ter preventie, ontmoediging en opsporing van fraude (fraudebestrijdingsprogramma's) en niet-naleving van wet- en regelgeving;
- het waarborgen dat de cultuur en de omgeving van de gemeente integer zijn en ethisch gedrag bevorderen;
- ervoor zorgen dat de activiteiten van de gemeente worden uitgevoerd conform de bepalingen van wet- en regelgeving, inclusief het voldoen aan de wet- en regelgeving waarin de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening wordt geregeld;
- het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht van het management wordt gebracht.

De verantwoordelijkheden van degenen die zijn belast met toezicht (de gemeenteraad)

Deze bestaan uit:

- het versterken van een cultuur van integriteit en ethisch gedrag door middel van actief toezicht;
- het beoordelen van de vaststelling van frauderisico's door het management en niet-naleving van wet- en regelgeving, het nemen van passende maatregelen en het zorgen voor een juiste *tone at the top*;
- het waarborgen dat het senior management, de raad en het college passende maatregelen nemen om fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving te ontmoedigen en te voorkomen, voor een betere bescherming van investeerders, medewerkers en andere belanghebbenden;
- het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht van de gemeenteraad wordt gebracht;
- het aannemen van een kritische houding ten opzichte van het college op het gebied van niet-gebruikelijke transacties met verbonden partijen en tussen ondernemingen binnen de groep.

- Aanbiedingsbrief
- Onze kernboodschappen
- Onze conclusies
- Speerpunten
- Uitkomsten controle 2024
- Jaarverslag
- Onze samenwerking
- Bijlagen
- SiSa
- Materialiteit
- Communicatie

Verantwoordelijkheden

Verantwoordelijkheden (2/2)

Overzicht van verantwoordelijkheden van ons als accountant met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving

De verantwoordelijkheid van de accountant

Deze bestaat uit:

- het plannen en uitvoeren van de controle om een redelijke zekerheid te krijgen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat, hetzij door fraude of door fouten;
- het beoordelen of de programma's en de interne beheersingsmaatregelen van de gemeente, waarmee geïdentificeerde risico's van materiële fouten als gevolg van fraude en van niet-naleving van wet- en regelgeving worden aangepakt, op de juiste wijze zijn opgezet en worden uitgevoerd;
- het evalueren van het proces dat het management hanteert voor het beoordelen van de doeltreffendheid van de programma's en interne beheersingsmaatregelen in verband met fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving;
- het evalueren van iedere fraude door het senior management en het effect op de beheersingsomgeving;
- het adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

Onze doelstellingen met betrekking tot fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving in de context van onze controle van de jaarrekening

Deze zijn als volgt:

- het vaststellen en beoordelen van het risico van materiële onjuistheden in de jaarrekening als gevolg van fraude en als gevolg van niet-naleving van wet- en regelgeving;
- het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de beoordeelde risico's van materiële onjuistheden als gevolg van fraude, door een gepaste controleaanpak te ontwerpen en te implementeren;
- het verkrijgen van voldoende geschikte controle-informatie met betrekking tot de naleving van de bepalingen van die wet- en regelgeving waarvan algemeen wordt erkend dat ze directe gevolgen hebben voor de bepaling van materiële bedragen en toelichtingen in de jaarrekening; en
- het adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.